

4.
PORTENTUM NATURÆ
SÆCULORUM PRODIGIUM,

In carne ANGELUS

D. THOMAS de AQUINO.
REVERENDISSIMO

in Christo

P A T R I

P. STEPHANO
DE M S I C H

Fratrum Eremitarum Ord: S. PAULI Primi Er:

PRIORI GENERALI

Dignissimo,

Sacrosanctæ Theologiæ Doctori Eximio &c. &c.

PATRI, PATRONO ac PROTECTORI

Gratiosissimo Colendissimo.

Ad Auspicatissimum Ejus Sarmaticum in Orbem Adventum,

Devotò obsequii, & Filialis subjectionis Cultu,

Una cum Philosophicis, Applaudentis Angelicæ Scholæ

T H E S I B U S

Ad intuendum

P R O P O S I T U M.

Et in Augustissimo, Prodigis Clari-Montis Czeſtochoviensis

MARIÆburgo

In annuo Solennitatis suæ recurſu

A Relig: in Christo Fratre *Ambrosio Ignatio Bogucki* O. S. PAU-

LI P. Eremitæ Phil: Auditore, ejusdemq; Defendente. Præsidente

Rev: in Christo P. BRUNONE JOSEPHO CHOYNACKI,

ejusdem instituti, A. A. L. L. & Phil: Professore Actuali ac

Ordinario. Oratoriò Argumentò

D E M O N S T R A T U M.

Annò quo

Portentum Portentorum Maximum Incarnatum 1731.

Die 7. Martii.

Typis Clari-Montis Czeſtochoviensis.

DEDICATIO

*Reconderet sub rosa, solisq; spectanda seculis, Pallas
Thebæa committeret Portenta, cum tamen offensivis
pungi videatur aculeis, iam prodit de Eremitico in lu-
cem luo, ac cui non caliginante pupillâ, iam celos li-
cuit exspaciari apertos, nunc Angelum exhibet spectan-
dum. REVERENDISSIME in Xto PATER GENERALIS,
PRÆLATE Dignissime, PROTECTOR Gratiosissime Colen-
dissime. Cæutiunt quidem aquiline palpebræ, tantû spectaturæ Por-
tentum, Angelum nimirum in carne Thomam Divinissimum,
hinc cui cedat in obiectum, penitus ignoraret, nisi Te cernens, Cui su-
premas magnifici honoris, in sua Republica, Paulinus Ordo, nuper cõ-
miserat coronas, capacẽ comparemq; decerneret spectatorem. Nec imme-
ritò: quippè Tuas tam benè scholastici palpebras expoliẽre pulveres, tam
benè Aristotelicus lavit Eurippus, Thomisticus acuit Tytan, ut de pro-
ximo, quia celis vicino, supremi Regiminis gradu, quem prodromâ scan-
disti virtute, ipsos quoquẽ liceat intueri Angelos. Non sine ordine
Ordinis Paulini Regimen suscepisti, siquidẽ rectò ita triveras gressu iter,
ut nonnisi à minimis reptares, summa aditurus. Decernat Astræa, quæ
rerum in balance novit ponderare ordinem, quantò in hoc honoris stadio,
virtutis perrexisti studiò. Metiatur, quæ sit virtutum quantitas? è quã-
titate honoris sumens mensuram. Verè Nomen hinc Stephani, dedit
ad coronas omen, nec rerum fefellit eventus; adiisti namq; tam faustò pe-
demmate summos honorum apices, ubi alijs etiam ad primos, vitæ coro-
nis. Clariori loquar emphasi: in cursu honos alijs mors, pessima meta.
Narrent Stationarii, aut stantes in curribus Æmiliani, vitæ humane
declarent vices, dum sepius crepundia pro cursu, metus pro meta
extat, non honos. Plurimi dolum tantummodò nati, quamvis ad ho-
nores nati. Remigat in sudoris fonte, properatq; decempedâ Hyppome-
nes, en pro aureo pomo, malum sui interitus captat pessimum, insidiis
captivatus. Cucurristi à primo juventutis flore, ad metam Magne
Stephane honoris, ita tamen, ut in hac communi solòq; strata errore
viâ, nunquam erroneò, nunquam deviò titubares gressu. Nec mirum:
tener adhuc, jam Cleanthis, tenax magnorum, tenuisti lucernam, quâ
lucente non hominẽ quenquam, veram quæsisisti sapientiam. Creverunt
in Tuo fasciato penè adhuc cunis ævo, spes universi, quod ideo conse-
crasti Musis, ut scias, quâ arte Paulinam regeres Rempublicam. Patu-
it hoc clarè, ast solidè latuit, quando Te Apollo, dulci recreabat rivò,
quandoq; solus, ut quondã Antonius Pauli, Hippocreneos potasti fon-
tes. Hoc tam dulci refectus nectare, ita sapientiæ scandisti Majestates,
ut etiam attingeres summa, magnorum Antagonista. Suspexit Orbis,*

quando Tullianū equor, faventibus Zephyris, felicitior permeasti Iason, per quod non illic navigasti, ubi dives pandit æraria Arabs, aut aureo fulget metallō Indus, illic, ubi fortunata honoris extitit Insula, votorū redditura coronam. Tantō allectus viscō, quā veloci passu, scholasticis in stadiis, ad studia evolasti Stadiodromus, sat clarum est, dum ita literarum adamasti elementa, ut nobis cedant in alimenta. Gessisti condigna literis; enimverō obstupuit Parnassus, dū concordibus inter Musarum choros, cytharam pulsare cæperas chordis, ita sanè, ut sat sublimis, altius quodammodo assurgat in tripudia. Insidens Pegaso, acriori ungulā Castalidum elicuisti profluvia, Tuāq; arte, signatū revolvisti lapidem, qui Stephano cederet in coronam, arescentesq; scholasticis in Elisijs, prosiliens fons inde, recrearet flores. Stetit ad applausum Oratoris de rostris Tulliorum corona, scaturientes in triumphum enituerē latices, quibus præter nominalem Stephani Coronam, lauream imposuisti. Itaq; per hos jam faustō enavigans ventō, non Dodoneas, ast Eremiticas petijsti sylvas, ut de hoc umbratili luco, clarior ad lucem nitesceres. Illic Divorum admotus Aris, orasti indefessō labore, & dum sola in tenera ætate, parvū cogeat esse pubertas, nulli Te non maximum, nulli non constantissimum, etiam ubi tumet ventō iuventæ senectæ, vidisse cōtigit. Ad amorem DEI, flamen ignitum, totus flammeus. Legere id quisq; potuit in veneranda Stephani facie, quæ Angelicam representabat effigiem. Tantō coruscus lumine vultus, ubi affulsit umbris, gratior Eremitico resplenduit dies, soliq; melius nituerē soles. Quare admirata Religio, bonōq; sumptō adhuc de viridi, omine, quid fiat in arido, in proprio non permisit latitare Solo, spectandum alieno commisit Soli. Scrutabaris Soles peregrinos, æstuasti æthnā amoris Divini, uni non intentus natalitio Phebo, ubi quamvis ex se nitidissimū, depromere Te fulgoris, non puduit supplementa. Verū angustissimi Provinciarum fines, angustos, magni Regnorū limites, parvos, summi vix pares Tuo in conspectu se agnovēre, quippē solus luce Tuā serenasti Serenissimos, accendisti Illustrissimos. In Latii fines, ac Gallicani in odorem excurrens liliati, omnis literature decerpisti messilegia, citraq; gradus septicollis Rome, universorum cum amore, culmē attigisti probitatis. Hinc, quod si tot, tantaq; decora, in Te Generalis Meritissime, generaliter colligere licebit, certē non ex atomis montes, ex summis maxima, sine lucta assurgere quisq; non dubitabit. In tantū quippē profecisti, quantū nec ille etiā, cui excessus ultra Tulen palmaris, ad scientiam, probitatemq; datur gradatio. Equidem penes solos Vaticani colles, ita superasti Alpes, ut solus facilē, capere videaris Palladium. Penes Tyberis lymphas, ita aurifluū absorbisti Tagū, ut aureo caput imbuatur ingenio, ita haussisti Sequanam, ut moram venustas, cupidum exsatiaret animum. In verescundie rubore, nunquā virtutis, non enituisse candore, in sublimitate,

nunquam

nunquā non humilis. Sed benè: non ignorasti namq̃, basilicon eminē-
tiæ, eò assurgere altius, quò profundiora jaciūtur fundamenta. Qua-
propter quantum Honoris Tui apex conscendit altū, non sine mora, mi-
rari quisq̃ potest. Direxisti ulteriùs per gloriæ profundum, excelsæ in-
dolis vela, iamq̃ eò appulisti, quò virtus, quò magna, & voluere, &
valuere merita. Attigisti fortunati littoris portum, promontoriū nempè
bonæ spei, factis gloriosus ac factis, cursu gloriæ immortalis. Nec steti-
sti in unius honoris meta: siquidem nō sāt Stephano erat nominali
cingi coronā, pro ulteriori decertasti, laurea nempè Philosophica. Hæc
quamvis non festinè, festivè redimitus tamen, quā strenuè egisti, lo-
quantur triumphi, loquantur immortalis gloriæ Colossi, quos non victo-
rè gladio, ad admirationem seculorum, ingenii excidisti acinace. Deno-
tat id victor Tuus ubiq̃, animus, cui indelebilis gloriæ notantur chara-
cteres. Solis vinci tantummodò lachrymis, erat aliis palmare decus, so-
lisq̃ succumbere casibus, triumphus. Nequaquā Stephano, per lachry-
mabundos, velificari contigerat fluctus, siquidem quoties certasti, sem-
per coronas, semper triumphos, expers luctus reportasti. At nec hæ
primæ laureæ, ultima meta cursūs, ad gloriā erant, pluribus redimiri de-
buiſti, quāvis enim invitum, ac nominali, sat Stephanomate decorum,
maiores semper ambiere coronæ. Nec Doctoralibus ornatam laureis,
gloriolam satiarunt decora frontem, adhuc non geminas, mille sudoris
fudisti guttas, quas in Theologico Eridano, ad soles scientiarum, in gē-
mas cōagulatas, emeriti in coronamentum Capitis, Superi commisere.
Nunquam felicior, suā sorte extitit Iuventus, quam sub his coronis,
Stephano nimirum Doctore, faustiùs siquidem, ad metam honoris cur-
rere visa, quā sub Isocrate Theopompi, sub Chirone Achilles, Aristo-
teles sub Platone. Delectasti Aganippeis fontibus, quos nectareò Doctor
Subtilissimè, permiscebas mentibus eloquiò, iaciebas grata vincula, li-
gatā eloquentiā, quā solvere sāt benè connexa, docebas argumenta.
Post Logicales spinas umbrasq̃, scholasticas, necnon Doctorales laureas,
stimulū calcarg dedisti virtuti, iamq̃ ita sacer Mysta tractabas Divi-
na, ut Te hominem penitus ignorares. Decori, virtutis prætulisti can-
dorē, Arisq̃ intentus, ita Te vinculo amoris obharrasti Spōse Ecclesiæ,
ut nunquā divelli patiaris ab illa. Definitor creatus, definiisti solā vir-
tute stabilitò gressu, eternitatis decurrendum callem. Sed & probasti
pectore, quod protulisti ore, nulli non affabilis, nulli non iucundus. Li-
braſti in bilance, etiam minuta, ut maximum sumant exinde valorem.
Ponderasti agenda, maturè egisti ponderanda, semper vitiorū horror, ho-
nor meritorū. Candidis votis, quæ candidò suffragabantur calculò, Pri-
or Croatiæ Provinciæ electus, sed iuremeritò, sēper enī eras virtute pri-
mus, meritis nulli secundus. Verū hīc iam, transcendentiam adscri-
bere

bere vellē, longius tamē supereſt iter, quo laureatū unicū ē mille ſequar
Virū. Vicariū Sacri Ord: agēs, iam primas Tibi, in Paulino Senatu cu-
rules, auſpicari licuit, famā ac meritis vocaliſſimo, quā etiā depositis iubis,
rugiendo ac ſi tubis, Thebæi deprædicant Leones. Fert Eremiticus La-
tex ad tranſmarinos fines, Honoriſ claſſem, ſuaviori ſuſurrō, Stephani
Nomen reſonando. Sermone affabilē, acceſſu facilē, opere beneficiō gra-
tioſum rarus imitari, admirari quiſq; potuit, quē extrā commēta, Gratia-
nū etiā Orbis ſuſpexit Paulinus. Conſiliō validū, prudētiā ſublimē, genero-
ſitate, ſupra elogia evectū, ſtupet nunc etiā Religio, ſtatq; anceps ad Ste-
phani merita, quē ipſa, oculatū in publicis Argū, prudentiā ſublimē, cō-
ſiliō Conſū, pro domo, communiq; bono, etiam inter deſerta, nō deſertorē,
diſertū Patriæ, loquūtur ſecula Patrē. Claret id, quā diſertē, inter hæc
Eremit deſerta, fulminans contra vitia, detonati Pericles, contra per-
verſas mentes, ſtans fortiter, re & nomine Stephanus. Loquitur obri-
xū Alcides, Attica toga evoluit gēmas, Stephano quidquid loqui con-
tigit, purū erat aurū. Nec immeritō: Aurum optimū es, non potuiſti
niteſcere, niſi Lydiō utpotē Stephanus expolitus lapide. Itaq; iam, in-
tra Te totā Eremitū geris, quā Tibi ſingulorū identificavit amor, ad Cu-
jus elogia Tacitos, reddis vocales, ipſoſq; lucentes, efficiſ Lucanos. Io-
vē nunc ſceptriſerū agis, cordiū Regnator, votorumq; corona, non tamen
tonantē, quippē flumen quoddā gratioſum es, quia velut magneticā acu,
univerſorū attrahis, ac devincis corda. Si oracula fundis, Superi loqui
videntur; ſi reſponſa promiſ, authoritatē Supremi in Paulina Republi-
ca Capitiſ vox anguſta ſonat; ſi leges decerniſ, menſ Divorūm concerni-
tur. Sudores Tuos, qui in Stephanoma, pridē ceſſerunt Stephano, retē-
ferē, ni ſola vetet tenuitas, quos non alius ardor, quā indefeſſum pro in-
columnitate laborantiſ Religioniſ, elicit ſtudiū. Ergo iā applaude Pau-
liadum Corvæ, Stephanus eſt, votorum neceſſe coronā. Stringe de nido,
nodos gloriæ, ſola æternitate ſolvendos. Haud enī felicior unquā exti-
tiſti, quā tunc, dum pro bono communi decertat meliūſ Generaliſ, quā
pro Roma Fabiū. Itaq; cum ſubſiſtat iam Minerva, non evolvimus Tuo
elogia zelo, ſolam tantummodō, nullo concludendam explicamus argu-
mentō gratitudinem. Hinc quia ignoravit hætenus Religio, quas tri-
bueret adoreaſ, Paſtorali recta guberniō, ſolam procumbit in venerationē.
Angelus in carne, THOMAS nimirum Diviniſſimus, quē nunc ſuppe-
danea, offert deſertq; clientela, ſine coronide Stephani coronet tempora.
Dicat etiam Tibi ac dedicat Theſeſ, noſtra Paleſtra, ut ex hiſ amoris
præmiſſiſ, gratitudiniſ inferatur Concluſio, ubi pro Corona, ad vocale
Orbi Lechico ſalve hæc pandit vota: neſtant Stephano Superi aureaſ
Saturnii ſæcli coronaſ.

REVERENDISSIMÆ PATERINITATIS VESTRÆ

Mancipatiſſima Pallaſ Philoſophica Claromontana.

(L. J. C.)

ORATIO

Edite profani Oratorijs de rostris Arpinates, diviniore facundia, facundioris ingenij, sacratior Minerva conscende Cathedram, Portentum naturæ pro themate scholasticis se involvit folijs. A. A. Sed Thema illud, an potius elogiorum Tomus, Paridum hodiensq; revolutus ingenijs, Thema inquam, quod nondum decisum cernunt, ac decernunt sæcula, hodiene rudis ingenij occupabit genios? hodiene mortalitatis vinculo ligatâ solvetur syadâ? sonorâ famæ tubâ non vili eloquiô celebrandum? minimè. Certè sat magna imbellis auderes eloquentia, Phaëtonicos indubiè expectatura casus, casu quò celebrandam spectares, spectandam celebrares gloriæ Apothecosim. Non unus Latij, pro domo sua Cicero, nec rarior hodie pro Thoma perorat Orator, quamvis tamen milleni, sudoris suffundantur stillicidijs, nullus adhuc assequitur elogia. Non uno sæculo, sedulius laborant Lycæa, ut quidquam vocali consonum famæ, publicæ liceat prodere luci, cum tamen in doctoralem incidant annulum, illicò cum Sysiphi Ixionisq; rota, rotantur tantum, encomiorum metam, haud attingunt. Nec immeritò, quippè quis Cyneas Oratoriò instructus cothurnò, Rhetoricos hinc formabit impetus? ubi nulla gradationis suæ observat vestigia, quæ implumis facundia sublimia attentans, pernicibus styli evolabit pennis? dum illicò Icarinâ Metaphorâ tollit quemq; in altum eventus, ut casu graviore ruat. Certè Quirinalis Tullij toga, hinc ultrò in sagum mutanda, ubi pro Angelo stat militandum. Parum enim syavis proficit inventio, nec Rhetorica pro armis sufficiunt acumina. Terret Portentum, dum Oratorijs pugnatur gestibus, ita sanè, ut non jam sonare fas sit, tonare cum Pericle, graviore sonò fulminare cum Demosthene, non enim ferientis, ferientis Angeli, ceu moventis Acharonta Heròis, spectandus obijcitur animus. Non rosas loqui cum Hortensio, gemmas cum Tullio, aurò, aureâ ceu non infacundæ facundia syadâ, Macedoniò potius ense ad rescindendos Thomisticæ Panegyris nodos necesse. Non leni verborum susurrò, Horculeò robore, Ajacis, Perseiq; scutò, ad evincendas, vinciendasq; difficultates, utendum fore nemo negabit; Portentum naturæ, quia Angelus in carne, extat celebrandus, encomijs comitandus. Pegaseis alis, non testudinis passu, Eolinis, non plumbeis stylo necesse plumis, ventosis volitantis per æthera famæ pennis, gloriam secuturo. Non sine calamitate sæcula suis hanc secuta calamis, nec tamen assecuta, sequendam posteræ reliquerunt atati. Spectate hinc Mortales! intensiori palpebrâ, linceæ cernite pupillâ! vibrare gemina oculorum lumina, aquilina ingenia! quam arduum sit encomia magnorum sequi Virorum. Non trophæis hinc, triumphisq; ad Pharsaliæ obruta campos, virtutum pondere suppressa Athlantea etiam, tanto gemit sub onere indoles; & ita, ut admirari etiam nondum permissum. Aggredi contendit audentior Encomiastes, & illicò concidit animò, generositatem deterret formido. Certè nondum voluisse sat est, sed & vinctæ nondum loqui concessum facundia, ita enim ultrò comparatum est illudq; Delphicò resolvendum oraculò decisum thema, ut festa Magnorum gesta, ceu acta, ac excelsa virtutum facta, sequatur quivis, assequatur nemo. Extendit non unus has Aquinaticas labrò sorbere undas, sed

premitur siti Tantalus, plenè quamvis exundet hoc sapientiæ æquor. Carpit non rarò mala elogiorum optima, non tamen capit, aurea namq; se tendit in altum malus. At & nitatur quisq; velociori instructus Athalantæ gressu, aurea hæc (carpta quamvis) capere poma, certè tamen & capere, & concipere valebit nullus. Sat pernicipibus hæc virtus decoravit alis, cujus decora ipsis rutilantia cælis, communes utpotè naturæ supergressâ vias, nullo ore prædicanda, solius æternitatis declamanda sunt labijs ac declaranda. Sed jamnè finem ordietur exordium? jamnè formidine dejectus in præmissis ponet conclusionem Philosophus? jamnè ille, quem contra fata non vetat fulminare Musa, solis concidet in verbis? minimè: utiq; si licuit quondam in minutiori Pyrrhi annulo Apollineos Musarum effigiari choros; non mirum etiam minimam atomum, ex oratorio suggestu, utpotè ad gloriæ solem, tomos adumbrare; ut sic opposita penes se posita clariùs elucescant. Itaq; doctior Camæna oratorios quod si permittis publicare sensus, ergo jam ultrò vocalioribus fastis, jucundiores Orpheï, Amphionisq; adeste cytharæ, svaviori concentu orbi resonare echo. Musis instructa, Apollineò buccinate ore famam Musæa, liceat jam vestris concrepare Lycæis. Jam hodie aureas Eridani undas, Aristotelici Eurippi fundite gemmas, gemmiferi Pactoli vestra despumate decora. Aperi viscera cunctorum Mater mortaliumq; Genitrix terra, pande æraria solemniozem *Thoma* in applausum. Jam de Propugnaculo *MARIÆ* dudum propugnatum, nec tamen expugnatum, non fatis scindendum Ariadnæ filum, in filo solvendum proponitur argumentum. Jam de Victoriarum Monte Thomistici Theſis appenditur honoris; grande sæculorum, orbi spectandum obijcitur Portentum. Sed heu me Harpocraticum immenso immersum Neptuno Demosthenem! navigo absq; remo Romulus, erraticoq; ducor, & seducor sidere Palinurus. Heu me mortalem! ceu mortalitatis oblitum Abecedarium! spinis impingo, pro rosis, aculeos loquendo, pro floribus Oratoriis offensiva pandendo acumina. Mæstos quid canis gemitus pausans Calliope sonos? solve tenebrescentes Attica noctua pupillas, enodandæ incumbere veritati. Solve catenas, Xerxis quondam victè ac victæ compedibus Hellesponte, jam spontè scholasticam inundans arenam, oratorias fundito undas, clariùs lota, ac sublata, tota undiq; patebit veritas. Pelle ultra Calpen Abylamq;, ultra transmarinos tenebras Garamantas Rationalis Stoà, nec caliginante ultra alta scrutare pupillâ, veritas elucescet. Patebit ex præmissis conclusio, ex propositionibus argumentum. Incassum incassum est, Ægyptios aureis Nilos fluctitare arenis, inanis labor dulcisonas resonare choreas, floridiores ad applausum provocare Hortensios. Solius hæc est humanæ naturæ conditio, quæ tam tenebricosi denigrata infortunij nubilò, ceu attris, atrocibusq; penè invecta noctibus, ut ipsæ illustres Majorum Cera, etiam ad solem, nequeant enitere in solijs, ni Cleantheis admoveantur lucernis. De scholastica arena, atrò nisi expoliantur pulvere, de rubicundo sanguinis illustrissimi sublata Erithro, rubere non valent corallia. Nec aquilinæ Heroum indoles, proprijs ad alta contendunt evolare pennis, ni eruditis implumentur calamis. Et hæc est maxima, sola, ac unica mortalium maxima, cui velut monti Olympico Athlantes, sic mentes tumidæ succumbunt. Sed heu quam infelicitis fortis sortituri eventus! Luit non rarò pro pennis pœnas, Neptuni pressus tridente, Phæétonteos ausus, in Erebi fundo, fuis luctibus ac lachrymis pensando. Conclamat millenus hodieusq; luctuosos Icarus concentus, pro calamis, calamitatis hauriens vasto de æquore lymphas. Solus experts casus *Thomas*, utpotè veræ Thema sapientiæ, novit enim sapiens, rerum infaustos vitare eventus. Renuit ille ambitionis evehi pennis, cui sola virtus, adeò sublimes struxit Majestates, ut Angelicæ conscendens naturæ gradum, humanam omninò transcendat. Jure meritò quidem, hinc oratorio fluctuandum restat stylo, Thomistici punctum formanti honoris. Enimverò, nullus in literario ludo, tam benè efformavit argumentum Stagyrta, quin valeat hodie inferre conclusionem. Nec

in Aristotelico tam bene tetigit fundum Eurippo, quin fundamenta sciat, magnis Aquinatici æquoris imposuisse aquis. Certè, citrà paradoxum, deijci ultro, tenuibus stupore restat ingenijs, tam magna Nomina scripturis, quibus scribendis Numina non subsistunt. Desudasse quondam, delubra feruntur Deorum, magnorum nomina scriptura Virorum; quid dicam de *Thoma*? qui omnium sæculorum complectitur elogia, nam solo etiam à Nomine, *hac habet omnia*. Caligant scholasticæ noctuæ, sed ne perspicacior expers redditur ruinæ aquila, quoties intensior ad hunc solem vibrat pupillam. Merguntur Oratorij Jafones, non Colchicum, Thomisticarum laudum vellus secuturi. Ruit in præceps Palinurus Maris hujus scrutaturus abyssos. Involvitur intricatis Dædali labyrinthis elogiari Theſeus, sensum propositionis ingressurus, Philosophus Theſes tanti Doctoris defensurus. Clauditur terminis Peripathos, argumento positura Conclusionem. Ne tamen sine conclusione maneant, vacillentq; præmissæ, licebit jam rudiori licet concludere ingenio. *Divinissimum Thomam esse naturæ Portentum, sæculorum prodigium, quia in carne Angelum*. Hunc enim Angelum, Angelica effecit virtus, orbis suspexit, Propositio Divinæ probavit veritatis. Imprimis facundiæ speciem, in sæculo Tui Elogiastæ *Angele* in carne, *THOMA* *Divinissime*, & quem terret naturæ Portentum in scrutanda gloriæ *Tua* Abyssos, *Angele*, ut pote *Doctor Ductorq;* Angelorum iter eundi monstrabis. Ignosce *Auditor Humanissime*, si quid tenue tomis, si quid caliginosum soli, si quid humanum Angelo apponet tenuitas, potiùs serenam remonstrabis frontem, dum Portentum naturæ, quia Angelum in carne, spectandum Orbi, stylus proponet oratorius.

JN lutea corporis mortalis testa, cælestem non fædari animum, rarum in terris prodigium. A. A. Et meritò: quippè, quidquid beneficò naturæ factu in communem Orbis pupillam animatum protruditur, hoc totum primitivam trahit à sua nativitate maculam. Liceat curiosâ indagatione omnia viventium lustrare genera, liceat universa sensibilibus creaturarum scrutari cunabula, nulla, absq; naturali coinquinatione publicum aspexit solem, nihil in orbe natum, quod notabilem generationis suæ effugeret fæditatem. Prorsus; paucos ejusmodi reperies Fulgentios, quorum innube virtutum jubar, ad ingruentes vitiorum non obscuretur tenebras. Raros tam felici partu, orbis progenerat Cælestinos, qui præter corpus nihil terrenum sapiant. Sæculorum Portentum est, in carne humana Angelum vivere, in limosa membrorum compage, illimem non coinquinari animum, inter decumanos non labi casus, inter naufragia non mergi, fluctuare & serenum esse, moveri & immotam ad basim constantiæ affigere mentem, in errorum labyrintho, rectum probitatis tenere callem, in visco esse, & non hære, quis tam solidus in virtute excrevit Gigas, ut cum multi lubricante vestigiò inanem retrò passum referant, ipse aut non cespitet, aut eluxatâ non collabatur cervice. Illud ipsum sarcinati corporis pondus elevatissimas etiam mentes ad terram deprimit, nec liberis per vastos cælorum ambitus, permittit exspaciari cogitatibus. Illa ipsa argilacea mortalium genesis, plumbò onerosius aggravat, ne mens terrenis extricata vanitatibus, ad immortalia extollatur. Sanè, prodigium est hominem esse & humana non sapere, in limoso fictili, communi non subiacere fragilitati, miraculum ab orbe condito inauditum. Verùm quantò hæc rariora sub sole, dantur portenta, tantò plus ad intaminatam *Sanctorum Doctissimi, Doctorum Sanctissimi Thomæ* vitam, laudum & encomiorum adiiciunt, ubi præter carnem & sanguinem, nihil terrenum, nihil non Angelicum reperies. Spectemus primum ætatis Orientem, scrutemur infantiles cunas, primò Ille humanam attingit naturam, jam virtute Angelus, qui nondum novit virtutem. Necdum benè tenebras solvit natura, jam illustris, jam non Cleantheam, Divinæ sapientiæ portendit lucernam. Nec dum vincula rumpit naturæ compago, jam libero ore, non sæcula libertinum, etiam Dominici proclamat catulus. Quid loquar ultra? Nascitur Ille & lachrymæ infantis terrent Avernum, sed & vincit

ultrò hic Acharonta Hæctor, dum faventibus cælestium gratiarum favonijs baptis-
matis lympham, pervadere contendit. Ergo jam applaude & fortiora au-
de Orbis Christiane! Adhuc in pueritiæ cunis, jam solvit Hæresum angues,
vix vivere incipit, jam mortiferas premit Harpias sanctior Alcides. Recipit adhuc
humi, jam Catafractorum frangit scuta, robustus virtute Statista. Materno
lactatur sub ubere puer, jam lactea ominatur sæcula, contra ignorantiam cer-
taturus, magnanimus in lactantio Heros. Sugit viscera adhuc, jam surgit,
Angelico obtutu, Divinæ sapientiæ spectaturus claritatem. Primò lavatur,
jamq; levatur ad alta THOMAS, volitat per æthera Angelus, cui virtus Angelicas
subministravit alas. Desine jam mirari orbis quondam quid egerit ensis? Ob-
stupeſce ſatiùs, egit unica quid in THOMA virtus? dum Angelum in carne orbi
demonstravit. Verùm in vanum ad elogia Thoma floridas encomiorum carpere hy-
blas, cœu aureos adamantinorum Cyneorum componere torques, jam irregula-
res procul absint periodi, procul gyantes per longum Oratoriæ thales, regulata
Doctõris virtus, liquidem componit unimembres. Illa hodie disertissima ut-
potè eloquentiæ Magistra, non indiga laudis, sola gloriosissima sui panegyris,
grandisq; sola sui epithome. Et mirari nefas, enim verò, solis umbra comes,
virtutis honos pedissequus, militat huic ac litat, quem virtus efficit honora-
tum. Cerrè enim illa prima honorarios dexterâ apprehendit fasces, quæ Pe-
ricleæ fulmina, contrà nefandum cudere conſuevit nefas. Illa nãvo nil læsa &
ævo, novit Saturno sociare Jovem. Imperij ſceptriq; potens sola ſecura, ſecu-
res, ſagulos, Togas, ſolaq; diademata colit. Ambiunt non rarò vitia deco-
tem, ambit virtutem decor. Rarior Phænice maturus grandescit & ſoboleſcit
honos, quem grandæva non emeretur æquitas. Lubrica honorum faſtigia, quæ
virtutum non ſtabiliuntur fatigijs. Cadunt Adriani moles, quibus non jecit fun-
damenta virtus. Stant ſine pondere aureæ Neronum ædes, quibus hæc æſtima-
tionem non indidit ac valorem. E contra ſpectate mortales mortaliumq; cerni-
te, buſta quam ſint ſublimia, fatali at preſſâ pondere, quam ſint illuſtria, fe-
ralibus quamvis inveſta Cymmerijs, quam ſint protenſa, Parcarum licèt præci-
ſa falce, quæ ſola attulit, ſola illuſtravit ac extendit virtus. Patet illa cælo, ce-
letur licèt; claretq; latè, at ſub nube lateat. Vibrat hæc lucem, dum ſe tene-
bris inferit, proſequiturq; elogia, dum ea fugit. Non ſinit illa ſquallido late-
re Zemiffaos in ſolo, elevat ad ſolem, in ſolijs collocando. Hæcè Regna-
trix cudit diademata Præmiſſais, pro incude, præmia laborum, Regias confe-
rendo Majeſtates. Hæcè Regina de ſpectris promovet ad ſceptra, plebeis pro-
ligonibus, Leſconibus illa offerendo. Quid memorem illos ab arvis ad arma,
â falce ad honorarios fasces, â raſtris, ad roſtra & caſtra, â Cerere ad Bello-
nam, â ruralibus ad triumphales manipulos transmigrantes Fabricios, illos è
macellaria taberna ad Conſulares Aſcias provectos Varrones, illos ex agreſti tu-
gurio, ad occidentale aſcendentes diadema Tullos Hoſtilios. Spectavit attoni-
tus non ſemel Orbis ex anguſtis penatibus, tot Auguſtiſſimos Cæſares, de fu-
liginofis mapalibus, tot Sereniſſimos Monarchas, de ſalignis luteæ Domûs pa-
rietibus, tot fortiſſimos Bellatores, tot invidiſſimos Duces. Vidit è ruſticis
caſis, civiliſſimas mentes, ſuſpexit admirator Viator clariores, ex craſſiori-
bus tenebris Lucios, & paleis, paludatos ſurrexiſſe Principes, purpuratoſq; Di-
naſtas, qui necdum benè lotis de ſimo manibus, aurea Regnorum geſtarunt
poma. Nempè Puteano teſte: *Vir fortis genus facit, ſi non accepit, exiſtimans
ſolam virtutem, quæ nos magnis in dè maximis pares facit.* Benè Auſtriacus in ſuo Im-
perio Encomiaſtes; *ſine cauſa titulis Parentum nitimur, niſi propriâ niteamus virtute.*
Quod ſi ergo ſingulos ſola, ad tantæ altitudinem provexit gloriæ virtus, &
quis jam THOMAM negabit Angelum? quem virtus in ſtatu Angelicæ colloca-
vit naturæ. Quis naturæ non aſſeret Portentum, quem Angelum in carne
orbis ſuſpexit univerſus. Gloriare jam Olympias, Nomine req; Alexandro Ma-
gno, Univerſi quondam Domitore; gloriare Hecuba, tenero adhuc Hectore,
fortiſſimo

fortissimo suo ævo Herodæ, à potiori gaude majori longè celebrata encomiò, eruditione Marcella, venustate Eudoxia, formositate Helena, pietate Pompeia, æquè virtute ac pervetustâ nobilitate felix suo tempore, sanctior Camilla Theodora, quæ Angelum orbi edidisti. Resonuit æther votivis plausibus, dum hæc nova progenies cælo demittebatur ab alto, ipsaq; sidera, tantos terris gratulabantur partus. Non delineo hîc in exigua pagella illustres THOMÆ Ceras, cujus à Deciis, Numis, Fabijs, magnisq; Camillis procedentia. Quod si enim quæratûr origo, tam alta manet, ut accessum arceat scrutatori. Subsistit velocior penna, sat enim solus difficilia præstat argumenta, satis ardua initia, dum in solo margine supra cacumina acuminum elevatur. Itaq; sat est solum venerari Thomam, & qui omnium complectitur ideas, defacto sat est admirari. Indubium quippè est, de Agamemnonum, Drusorum, Scipiadum genere, ineptos non nasci Nepotes, cæu deformes prodire Therites. Utiq; degeneres non generant aquilæ columbas. Soli non cedens generosa ales, sola in solo montium struit cacumine nidum. Et benè. Ergonè illustrissimus Cæsarum sanguis, de plebeja Serviliorum fluet vena? de tenui vado auriflui Ganges prodibunt & Hermus? Ergonè celsissima progenies, de humilioribus pullulabit myricis? de urticis, Regû coronatrices excrescent lauri? minimè: ex solo pollice nasci Gigantem, ex ungue nosci leonè indubitatum est. Divinissimum Aquinatè spectare si licet, non de tenui scaturigine hæ Aquinaticæ undæ, universû undiq; inundantes profluunt orbè, de septicipiti Nilo, quia de Regio, Principumq; fluente sanguine; qui non crassam Egyptum, orbis & Urbium Dominâ septicollem irrigat Romam. Avos, Atavos THOMÆ intensiori si cernas pupillâ, Reges Aragoniæ Principeq; cõcernes. Ergo jam metire quisquis es Thomam è sola Domo, metire, quis splendor spectandus in meridie? qui ab ortu meridiem agit. Verus Ille Angelus, què ad hanc sublimitatem & ipsâ attulit honoris Domûsq; magnæ Majestas. Pridem ver prognosticon est arido quid fiat in autumno; præsaga hîc magnæ lucis aurora, quæ aureas orbi vix spargere intendit comas, jam in horoscopo figit majestatem. Narrant sæculorum acta, adhuc in cunabulis Amphitrionium, jam semideum. In patrio Marij nido, primò septenæ nidificant volucrum Reginæ, jam Regales septies obeundos in Vaticano vaticinantur Consulatus. Somniat primò Romanæ eloquentiæ Parens, integer sapientiæ custos Cicero, Augustum oriri. Octavium, & jam ut octo autumat conscensurum augustalia. Scrutare naturalis Stoâ, Entis mobilis generationem, utpotè proprium objectum. Oritur Divinissimus Aquinas, & jam ortu suo, orbi Christiano portendit meridiem, hæresi minatur occasû. Cerne THOMAM, Angelû decerne mortalis! qui jubente adhuc leges servare naturâ, jam salutat Virginem, Marianum pronuntians salve; Nuntius utpotè, Defensorq; strenuus MARIÆ, dum Ipsius deglutit Nomen, sancta compulsus orexi. O infinitum amoris argumentum! O præclarissimum admirandæ sanctitatis signum! quis amplificare operâ! aut propagare acutiori ingeniò, vel acuminosò contendat stylò, laudum perennatuos exarare characteres? Non Lysiæ hîc subtilitate, non jucundiori Hypperidis resonantiâ, non Graciæ Sapientum graviori sensu, Divinâ potius opus est eloquentiâ ac flumine dicendi. Enimverò: Platonum nectar, Isocratum amarescunt hyblæ, quoties cælo dulces & orbi, virtutum laudes THOMÆ deprædicare attentant. Quis enim ille est? magnæ flos stirpis, & Aquinaticæ gloria famæ. Ille altæ Profapiæ, quia Regiæ planè propaginis germen, Domûs illustrissimæ gemma, verus inter homines Angelus. Huic si à magno Patre, laudem mutuari contendis, Divinus est, si ab ætate, prodigium est admirandum, vel si ab Ipso met, vincit ætatem, aut si à fama, universi exsuperat magnitudinem. Nitet hîc in juvenili ætate ingenuus probitatis candor, & qui ora vividus depingit color, interiorem animum simul adumbrat. Claret hoc universis Aquinaticæ gentis jubar, delictum orbis, quem natura suis cumulavit gratijs. Decorus Ille vultu, sed ampliùs animò virtutibus primis ornatò. Magnus Ille genere,

Domô , Parente , major longè indole, pudore, virtute. Non erat Ille juvenis, juventutis decus ; non flos Elysiacis virens campis, sed cœlestibus implantatus Hesperijs. Non teneræ tumens ventô juventæ adolescentia, senectam superans pubertas, spes & delictum universi. Erat Ille Majestatis ornamentum, Angeli imago, Divini amoris fomentum. Enim verò in *THOMA* juvenis, arx quædam pietatis, delubrum sanctitatis, virtutum domicilium. Crescebat ætate, necnon proficiebat virtute, eundem semper virginitatis servans candorem, quem materno fluxit de viscere. Ejus pubertas maturitatis ubertas erat, non enim hæreditavit in Illo pueritia nomen, qui omnia viriliter egit. At nec perdidit pietas, cui æquè studiosissimè incubuit, utpotè utrorum Antagonista optimus. Plurimis pro Pegæo, Medusæus subministratur Cerberus, scholasticis laureis, funereæ permiscetur taxi. Expers tanti *THOMAS* casus, primò enim movit in literaria arena gressum, jam de scholastico pulvere, perennis gloriæ, licet Illi metiri clepsidras. Quod namq; primis hausit Aquinas labris, alij ultimis non potuere, eadem quamvis expoliti arenâ. Nec mirum, in hac eruditus Palæstra *THOMAS*, ex qua gloriosum prodire Pallas, non inglorium doctus putaret Apollo. Illic statim in fronte constantia, in ore gratia, in vultu amœnitas, in pectore candor, in manu fortitudo effigiata enituit; quibus sat abundè ornatus, Mercurij talarijs, ad culmen omnis eruditionis provolvavit. Mira elegantia morum, ac prudentia errandi nescia, omnium capiebat animos, velutq; Gangeticus amnis, pretia sæculorum, illibatô affundebat fluctu; ita sane, ut tunc primò suaviori concentu, videatur Apollinea resonare cythara echo, quando inter scholasticos conflictus *THOMAS* egit triumphum: tunc sapere Musæa, quando incoluit Musas, tunc Rhetorici fontes aureas despumare arenas, quando Aquinaricæ lymphæ suum illis præbuere influxum. Et certè: non auriferis hucusq; Philosophici æquoris undæ, æquè fluctitarent rivis, ni aurea eis jecisset fundamenta. Solæ in Logicis pullularent spinæ, ni centifoliatis virtutibus, ac flore sapientiæ adornaret. Fructuum Pomona Dea inutiles stolones, humilesq; in scholasticis meteret myricas, nec emeritorum coronatrix caput Porphyrij arbor, frondosa attolleret cornua, ni ab Aquinaticis vigorem emendicaret aquis. Ludere ille, in Palladio capit ludo, jam omnium pectora trahit, jam Dodonæ sylvæ, aut potius rationales arbores, ut quondam ad Orphei sonum, salire incipiunt. Veriorem illum Minerva ac universi Machina, quàm Thebæ, Amphionem experta, ad cujus aureum concentum, concitata saxa, in venustissima coalescere sacraria. Illo ludente orbis exultare, Hæresis exulare, Cælum jubulare suspectum. At nec depressa luctu; in latos non erupit sanctior Camæna, moesta Religio sonos, cui militans juncta Ecclesia, vi hæretica non decennio, ut Urbs alta Græcorum Troia, continuo propugnata, vocale occinit Jo. Accendit protunc triumphales ignes, tantum in cunis cernens Annibalem, qui callentes hæresum expugnaret Cannas, vicinum ut quondam Troiano de equo Heros, portentosa infidelitatis, in favillas redigeret Ilium. O verè sat benè jã triumphū hodie agis de Tãto Triūphatore Ecclesia! enī verò pridem dixisses tuo exitio salve, si hunc unum prius non adorares Angelum, Nec immerito: Angelus verè *THOMAS*, cujus genius, quidquid ingeniosis tegebatur cerebellis, quidquid omni ævô capiebant capita, quidquid cultiores sapiebant gētes, totum complexus est, quia totū habuit. Quocunq; vertit in hostico scholastico gressum, ubiq; Victor, strenuus ubiq; Heros, victrices messuit adoras. Pomposius Ille triumphum egit, quàm Romæ Pompeij, quia non clypeorū fulgore, politô, sat & expolitô Palladiâ arenâ ingenio, Hæreticorum perstringebat oculos. Illius aramentū obstinatas impallefcere cogebat mentes, nervosa argumentatio, arguitio fuerat perversitatis. Exquisitum ille, sapientum portavit Arcopagum, quia eruditum caput. Unius tantum avari Mydæ, in obrizum ædes, olim mutavit Jupiter, *THOMÆ* Caput, millena in purum aurum, convertit Capita, ac acephalas mentes, aureis dotavit ingenijs. Et benè Aurelium illum Supre-

mus ingeniorum posthumæ ætati declaravit Ponderator, ad Lydium consummata eruditionis lapidē, optimè probatū. Si enim sola, lubebit libebitque *THOMÆ* ponderare dicta, aurum optimum, quia profundiora quàm Platonis, floridiora quàm Hortensij, veriora, quàm Delphico deprompta de Tripode oracula. Acuit hic acumen scientiæ vota, fauciatq; vulnere corda, sed manat de quo salus. Somniant fabulosa Poëtarum commenta Castalidum fontes, Pegasi ungulā excavatos fuisse, in vanum tamen fabula, hæc ficta jocum. *THOMÆ* acumine, acuminosō ingenio verius factum credite mortales. Illius partu elaboratum, orbis quod integer rivulos elucuerit lachrymarum, non tamen doloris sed amoris Divini. Sed et si doloris, mirari nefas, hunc mala Adæ causavere pessima. Illius operā, desidia attrita, vitisq; solis enutrita sæcula, operam dedere virtuti. Ditaverat quondam arborcō gravisætu Pomona Athlantem, dum in illius hortis aurea crevisse promiserat poma. Cedit hinc veriloquiorum quamvis firmata assertō narratio, non enim fatidica Apollinis Cheli, fidei dogmate, probatæ adsunt divitiæ, quippè citra elaborata ingeniorum figmenta, auri orbe toto pullulant fructus, *THOMÆ* favente. Amittunt hic pensiles valorem Semiramidis horti, vix quid valent, luculenta Alcinoi vireta, equidem Paradiso huic, virtutum nitenti flore, non infernalis draco, ignitō amoris flammā armatus, vigil stat Angelus ense. Verum leniores quandoq; favent etiam vigilante dracone favonij, quid tamen prosunt? eloqui nefas! Vivit, sed potius vitā mortis, in hoc viridario murice tinctas volens adamare violas. Spargunt odorem florum reginæ Pæstantæ rosæ, & simul pestiferis rodunt aculeis. Gemmant vitæ, sed vitales artus illicō ingeminare cogunt. Ornant pallentia colore lilia, & statim candorem eripiunt onerantq; decolorando. Succrevère orbe toto lilia, quibus innocuus in *THOMÆ* candor, an verius adstiterat Angelus, illa tamen, quæ innocentia lacteus appingit color. Non pictas roseta Zenxis tunc parturiebant uvas, æternitate legendas fruges, vigili *THOMÆ* custode; ita sanè, ut exinde etiam, sapientissimum Seraphinum non colligere, verum etiam credere, sit citra paradoxum. Gemuit quondam sub Neronibus, Caligulis, cæterisq; Orientalis, necnon Occidentalis Dominij Monarchis, pressa cupidinis arcu pudicitia, ac defloratus flos innocentia, spectate nunc, quam suum extulit ad astra caput, Angeli hujus, virtute, fortitudine sublevatus. Quippè *THOMÆ* virtus illa erat, ut ipsa mentiri fama, de ea quidquam vereatur sinistri. Illa fortitudo, quam effrenis Erebi expavit malitia. Sed quid agit *THOMAS*, cernite A. A. Movet in pugnam Achæonta, erigit vexilla sanctior Pompilius, vincitq; statim carnem castissimus, quia Angelicæ puritatis Prototypon, ubi illicō inflammato novi flammij entheo, erectas septicipiti Hydræ, ustulat corpore setas. Refert mille de demone Angelus trophæa, & de victo reportatam, imponit lauream fugæ. Sed heu quò fugis *THOMÆ*! quò pernicipibus volas Angele alis? utiq; præliæ res palmæ, conflictu nō fugā pariuntur, fugitivas de acie mentes, victrix nō concernit palma. Non tamen stupore deicere spectator, quisquis intensiori cernis hoc certamen palpebrā, ubi enim pugnatūra admovent arietes virtus, semper ex campo dat fuga salutem. Fugijt ille, sed fugā vicit; laureas messuit fugitivus victriæ; quod benè expressit, dum in caput hostem oppressit. O victoriam planè singularem! quam nec Alexander de subjugato orbe, nec Annibal ad Cannas, nec Julius ad Emathia jugera, nec Scipio ad Numantiam, nec Achilles ad Troiam, nec duodenis metuehdus laboribus Hercules, ad Nemæas sylvas, nec ullus unquam mortalis tulit Triumphator. Jacta jam Belgia, tuos Victores, produc tua decora. Exhibe Marte & arte, calentes Carolos, Henricos, Pipinos, Philippos, Maximilianos, quos maximos Gradivus togā sagōq; adorat. Evoca de solo & solijs, è nido ad solem, & posteræ nostra gloriæ Herodas Polonia; orbis Domitores pande spectandos sæculis, zelō, Numinum, Patriæ, boniq; publici, ferventes Zelissimos, Sigismundos, Augustos,

stos, ad quorum Majestatem, contremuit machina mundi, ad solas panegyres angusta. Exhibe Italia Scipiadum, Lucanorum, Peligniorum, Gonzagarum, fortes animos; jam procedant de tuis, publica in theatrum gloriæ Elysij. Attolle Sfortias, Ursinos, Vitellios, Achilles, qui solas spumantis Oceani undas, generosiori compede, quam olim Hellespontum Xerxes, frænare. Specta Celtas Francia, Clodoveos, Dagobertos, belli fulmina Robertos magnosq; Carolos. Germen Heroûm Germania, Cæsarum produc delubra, orbiq; spectanda propone. Obijce palpebris mortalium Hispaniæ Corona, veneranda Coronatorum capita, Heroûm clenodia, Ferdinandos, Ludovicos, Edyardos, novosq; Alexandros, quibus vix unus suffecit Orbis. Sed spectatas jam linquito gens prodiga Bellatorum imagines. Incassum incassum, tumidò attolleris ventò! frustra ambitionis inani evolas pennâ; vincit hos *THOMAS* unicus, vincit solus, quia se ipsum devicit. Itaq; vanum est, jam post adustas victrices palmas, trophæorum exarare characteres, hos *Lethæus* tollit aquilo. Vincit Macedo orbem, seipsum vincere nescit, heu infamia! vincere fata, vincere se ipsum, hoc gloriosum. Sed heu miseri, quam plurimi hoc singulare, pergitur ad certamen! & pauci triumphant. Vicit fata *THOMAS*, retulitq; de se, trophæa. Ter cubitus Alexandrum capit terræ, quem orbis non capiebat devictus. Triumphis de mundo, carne, ac seipso reportatis, non terra, cælum capit *THOMAM*, quod fortiter expugnando occupavit. Movit prius Cumææ, Plutoniscq; antra, Cerberi; minax ferò contrivit caput, velutq; sanctior Orpheus, non Tethidis verberans remò undas, sed per *Lethæos* etiam fontes, ubi præcox scillas minatur *Neptunus*, piissimò navigans ausu, animas mortalium, ignivomis *Erebi*, eripuit de faucibus. Elusit suaviori concentu, superavitq; hic Orpheus fata, jamq; non fabulosam *Euridicen*, stygijs jam penè pressam lymphis, faustiori navigio, quam *Jasonea* quondam cum vellere puppis, dilectam animam ad promontorium bonæ spei devexit *THOMAS*. Non pressit illum ad *Neptuni* undas, infernalis sopore *Syren*, nec qui centoculos dulcisonò concentu, vincunt vinciuntq; *Argos*, astutos ausus, hic valuerunt effrænare suos; ubi vigilantior quam olim *Hesperidum* custos, stetit vigil *THOMAS*. Securus ille ubiq; , cui Angelica præstò castitas, nec immeritò: Angelus enim ille, sola censet caro hominem. Administratorios Spiritus, Angelos esse cognita quæmq; docet veritas, non nè Angelus *THOMAS*? qui totus ad nutum paruit Tonantis. Ergo jam auribus percipe, quis quis es! scrutare quanam ad tantum gradum attolleret conditio? non nè purus Angelus Ille? qui communis naturæ, supergrediens vias, non inferiorem se præbuit Angelis, quem in supremo culmine, manus constituit Potentis, & ita sanè, ut non tantum Angelus, verum Doctor Angelicus, re & nomine diceretur. Cohibete jam censorios *Zoili* dentes, lividaq; *Aristarcharum* ingenia, vestros hic coërcete seusus! Angelus ille est, quem ita elevatum suspexit natura, ut summæ Sapientiæ oracula, plusquam Angelicò specularetur ingenio. Enimverò Divinæ Veritatis propositiones, planè Divinâ contemplabatur mente, divinò scrutabatur Oculò, Doctor Angelicus. O grande sæculorum portentum! stupendum potius, quam humanò concipiendum genio, Angelum simul, Doctorem, ac Victorem strenuissimum, humani corporis comprehendi limitibus. Sed quid agis svada? nondum Victor, nondum vicit omnia. Non sât quippè certaminis, homini cum carne, Angelo non sât pugna cum dracone. Admoveret immundus tormenta mundus, spectans religiosissimum, suisq; arcet insidijs. Tentat, contra ipsa fata pugnantem unicus astutus convincere *Sophus*. Ciet bella nefanda, imbellis bellatur, pugnatq; contra juvenem, inveteratus malorum Senex, & senio contractus, nititur catafractum virtute, sanctioris Adolescentis, expugnare animum. Statuit pacta, vincendi Angelum, parat juratos, in prælia ventos, ipsaq; fata movet. At falleris falleris, astute *Sophe*! jam captivans dolò mortales,

tales, captivus, jam vincens, victus, victusq; extitisti, jam abhinc insidia-
 beris calcaneo, contrite callidior serpens, *THOMAS* Victor declamatus. Sed
 & hic necdum conflictuum finis; mulcet leni verborum sonò chara Mater,
 mulget blandò osculò ora, vincere statuit, materni amoris compede. Fun-
 dit lachrymas, aestuat dolore, ut vel sic facilius, congelatum possit resolu-
 i pectus. Quid agis Fili! venustatis meæ illicium, amores merui, odia retuli.
 Pande amorem, satis concessisti, siste gressum, satis promissisti. O blanda sy-
 ren, sed quam insidiosa, rabieq; vox plena! heu quam gravi necas dolore
 membra! O nefandi concentus, qui ipsos premitis vigiles somnò dracones!
 Mæstos tamen quid canis Niobe luctus? abrumpe tristes mens ducere choreas;
 jam vicit *THOMAS*, elusit, superavit. Vicit fugiendo, fugijt stando, etiam
 contra fata certare paratus. Vicit rosa ventos, vitavit & Euros; veneficos
 pupugit bufones, spinis armata Benedicti. Revocant quidem iter, luctuosi Pa-
 rentum gemitus, Heliadum luctu dolorem probando. Obstitit votis, Fratrum
 effrænis cohors, & jam non verbis, duriori verberare tractare intendit, quæ ra-
 tio ut Paterna limina linquas? aut perversistis, Majorum Tuorum, non infi-
 stas vestigijs? quid in Paterni honoris folio, non solo, etiam Polo benè inni-
 xo eminere renuis? utiq; virtuti in medio salo, etiam salus. Quid ad hæc
THOMAS? non mollescit, lachrymis quamvis inspersus parentalibus. Non re-
 solvitur adurente serenioris fortunæ jubare, nec terretur sævientis orbitæ mi-
 nis, orbatum quamvis se omnibus cernens. Quippè rarior, inquit, phænice,
 qui stratâ rosis gradiens viâ, spinis non impegit. Rarus per sceptrâ & coro-
 nas adiit Corinthum, aut centifoliata calcans lilia, inermem non incidit in
 serpentem. Imperiosa Atropos, lacernam à purpura, sceptrâ à sarculis non
 distinguit, è Libanis fiunt palcæ, & in bissino paludamento, continentur ti-
 neæ. Itaq; pergit ultra, quò sola virtus dirigit gressum, perbellè namq; no-
 vit, quò dum tuta æquora silent, in medio ponto, secura quiescit puppis,
 securior tamen longè, datur huic in littore quies. Hinc ad fortunati litto-
 ris, dirigit vela portum, salvatur fugâ, ac præcipiti ingressu aurea præmio-
 rum carpit, capitq; poma, sanctior Antagonista. Petit Dominici habitum,
 magnanimus sæcularis pompæ contemptor, Dominicam Latrare illic celebrare
 volens. Assumit sacram chlamydem, illustrius in hac nitere satagens, quam si
 Tyriò ruberet murice. Vitat tam evanidam sæculi gloriam, æternam habitu-
 rus. O verè nunc primò, Victor extas *THOMA*! qui post tot luctus & luctus
 triumphasti. Nunc reffloruit *Tua* fatali aquilonum, jam jam suppressenda den-
 te rosa, Rosariorum inserta vireto. Nec mirari fas est, siquidem, primò
 illic implantata, Ararum extitit violis, statim in lauream Ei, excrevit Docto-
 ralem, palmamq; victricem. Ibi spectare licuit in Dominici habitu, vivum
 Dominicum, cui non Catulus, fama universi portendit facem. Bos quidem
 lividò Zoilorum nominatus ore, sed benè, ad jugum enim se Christi adjun-
 xit, currum, quem Apocaliptica suspexit Aquila, tracturus. Verè Bos Ille,
 sed qui saperet Jovem, non unam, feliciori partu mille pariturus Minervas.
 Armat pro hâta, eruditò manum calamò, quem atra licèt sèpia, sapientiæ
 adnotat Candidatum. Excudit primò ad pulpita, Philosophici campi arenam,
 jam Philosophus ut octo, omnigenâ sic arte gaudet, ac si congenitam habe-
 ret. Non erubuit à paginis contrahere pallorem, qui rosas non nisi lo-
 quebatur, virtutum præferens candorem. Equidem nunquam nigricante adno-
 tavit calculò fatum. Nunquam hunc Victorem, illecebrarum capiebant leno-
 cinia, procul erant à rectitudine, Thesei casus, procul distabant, penes Ro-
 mulidum secures, amentis securitate *Æneæ* naufragia. Vigil-semper pro con-
 scientia *THOMAS*, in veritate candidus, in varietate nullus, in virtute omnis. Nū-
 mū vix valet, in Religione comparatus *THOMÆ* Numa, vix aliqua, sale condi-
 ta profert verba Solon, in servandis legibus ad lancem positus; grandes in au-
 thoritate si producam Hispanicos; puerascunt. Hinc quamvis plurimos ad
 C
 gloriæ

gloriæ metam, proponere liceret in studio, stadiodromos, aut inassequibilis
 sequaces famæ, vanô labore: cum omnes superaverit ingenio. In hoc enim
 scholastico ludo, nemo fortius urgebat, quam THOMAS, sed non mirum,
 flammâ amoris urebatur Divini. Nullum hic erat caput, quod suo non inhæ-
 serit, nulla lex, quam non servaverit, nullus processus, quem non decurre-
 rit, nulla sublimitas, quam non attigerit. Ad publicam lucem, in Musarum
 ludo, exercuit venationem, noctivagas hæresum noctuas, ac provolantes ad
 vesperam, vespertiones, acuti ingenii irretiendo visco. Bella spirantem ci-
 curavit Draconem, qui fortis Angeli torque victus, compressio oris sui si-
 bilo, mortiferum deposuit venenum. Quodsi ulterius scholastici campi ju-
 vat decurrere limites, Delphicum in his THOMAS, credi poterat Numen, quip-
 pè stupet hodieusq; ad oracula Tullius, marcescit ad verba Hortensius, su-
 spendit Cato supercilium, ad consulta. Claudicat quidem hæc paritas adhuc
 in Astrææ librata bilance, hinc verius Angelum THOMAM, recensere placet;
 quem Angelum Angelica etiam remonstrant talenta. Cedit Paradis ingenium,
 suôq; pungitur acumine, quoties punctum devenire intendit Initij. Arescunt
 scientiarum fontes, siccantur Eridani, quoties Æternæ Sapientiæ, explere
 contendunt abyssum. Implicat enim ad tam alta humanum, divini-
 tûs etiam elevari oculum, tam abyssosa, & sine fundo profunda, sine limi-
 te immensa creatô penetrare ingenio. Nec rationalis scientiæ Delphus, natu-
 ræ scrutinium, Entium investigator Philosophus, in tantam valet devenire co-
 gnitionem, quamvis enim cognoscat, præcisè tamèn secundum lumen natu-
 ræ. Solus THOMAS utpotè Angelus habet hæc omnia, includit totum vir-
 tute. Agnoscit homo, quod Angelis vix permissum, scrutatur Philosophus,
 quod lumen excedit rationis. Mergitur solis immersus intentusq; maris pro-
 fundi fluctibus, magnorum quondam Scrutator, & qui non capit lymphas,
 quas etiam sola concedit capere natura, hunc suis aquis cogit obrui Tethis.
 Non mergitur THOMAS, licet neget natura vires, Divinæ Sapientiæ
 scrutari abyssos. O verè sat grande sæculorum Portentum! cui nec par,
 nec edet, simile natura secundum. Illum cernere si licet, Phœnicem Docto-
 rum asserere necesse, cui parem Saturnia non edidit ætas. Gravitate Ille
 Cato, prudentiâ Seneca, sententijs ferendis Aristides, communis zelô, pro
 integritate boni, Curtius, consilio Confus, Doctorum Maximus, quia An-
 gelicus. Ille quid quid egit laurô coronandum, quidquid dixit, aurô cedroq;
 notandum, cui præter mortaliû panegyrim, Divinæ veritatis approbans Pro-
 positio Doctorem, hoc adscribit encomium: *benè de me THOMA scripsisti.* Ter-
 rarum Dea, Gentiumq; Dômina sola miratur Roma, & quæ Majestate suâ,
 famâ Regum, gloriâ Cæsarum, orbis Dominiô, cælorum vix tangere, non
 videbatur penetralia, illicô stupore deiicitur, ita profundæ subtilitatis, ac sub-
 tilis profunditatis, in sua Cathedra cernens Doctorem. Loquatur Docto-
 ralis Laurus, quæ suis inplantata manibus, propriô rigata sudore, nunquam
 in mortualem decrefcere visa, videbiturq; cupressum, quamvis minorem se
 longè THOMÆ capite fateatur. Loquatur Parisiensis exedra, quæ Angelum,
 ex Angelico agnovit talento, quem Orbis Roma amor, inde redeuntem, su-
 is complexa brachijs, citrà fabulosa Poëtarum commenta, stupuit Gallica-
 num, plusquàm aureis verborum torquibus, aureô eloquiô singulorum men-
 tes mancipientem. Quippè solus, oris facundissimi stuporèm in animis con-
 citabat sensus, in quo subtilitas Augustini, gravitas Hieronymi, delectus Chry-
 sostomi, suavitas Ambrosij, stylus Bernardi, zelus Pauli, ita movit, delecta-
 vitq; corda, ut non meminerit unquam, Romana Majestas, sic se locutam.
 Non beaverunt, Cæsarum annos Ausonij, quamvis fortunarunt, non satiavit
 Pyrrhum ore Cyneas, quamvis delectavit. Orbem strage extingui, Juvenem
 quondam, Sophorum erudivit Princeps, non cælestis Imperij, occupare Ma-
 jestates. Beatior longè extitit, extatq; Pallas Thomistica, felicior longè suâ
 forte

forte Juventus, quam ita Hic ore expolivit Angelus, ut omnium specierum sit capacissima. Huic si negas Aristarche fidem, desume ex argumento proportionem, metire ex Cathedra Doctorem, cui, in vocali suggestu, quidquid loqui contigerat, unum quodq; verbum, unio erat, meritorie unien-
 dus coronæ. Geminatæ dictiones, gemmæ erant, æternitatis annulo inferendæ. Nec mirum ipsis Parisijs feliciore labrò, totum hausit Eurippum, nec satur, jam steterat, Tyberiacis sitim extinguit lymphis. Meherclè; Cryspeo plusquam mentis subtilis acumine, totam emedullatæ sapientiæ attigit essentiam. In Palæstra Doctor, in exedra Ductor, non minus Platonica, quàm Plutonica, solvere sophismata docebat artis. Meminit hujus sola Peripathos, quando plusquam Gordios nodos, acuminosi ingenij ense, præscindentem vidit Macedonem, qui victore gressu, quidquid calcavit, rosa fuit, solæq; Logicales spinæ, non in duriores puncturas, in molles cesserunt rosas, in plantis subplantatæ. Vitiorum Hesperum, virtutum Phosphorum semper agebat, punctumq; erat honoris Thomistici, vitijs exodium, virtuti imponere exordium. Et merito; erat namq; immunitatis Ecclesiasticæ propugnaculum, Hæreseos fulmen, symbolum illibatæ fidei. Verè habuit in THOMA, Tarpejà firmiorem caute, statutorum incolumitas sedem, invictam scilicet constantiam, habuit firmissimam etiam inter turbines non fluctuantem columnam, verbò: non Jovem Statorem, fortem vigilemq; Angelum, qui toties collabentes, aut penè collapsas res, in Ecclesia stare iussit. Hoc Duce, non Tobias solus, quisq; mortaliū, vitæ pro socia duxit sibi virtutem. Duxit ille, & simul docuit, sæviitq; Hic Angelus, plagas effundendo de phialis. Attollebat offensionis lapides, Apocalyptica ut quondam demonstravit veritas; jaciebat non jam de æthere, æthereo sublatus in exedra spiritu, dum in hæc prorumpebat verba: sic corrueat hæresis. Non Theologus THOMAS, Theologorum summitas, summitatis compendium, Doctorum Doctor Ductorve, quia Angelicus. Fons eruditionis, Abyssus scientiæ, resolvendarum difficultatum Oraculum. Non Zelator AQVINAS, zelò ardens Seraphinus, arsit enim ita amoris, cultûsq; Divini flammâ, ut Ecclesiæ decorem, Orbi accenderet splendorem. Tuba Ille Evangelij, ad quam, tumidæ ut montes, Hæresum mentes contremuere, senseruntq; horrendum, quia exitiale decretum, horrifonò Tubæ illius in Templo DEI, clangore concitata. Surrexit de somno, luctu depressa Ecclesia, rauescenti sonò excitata. Excussit mortuales Religio pulveres, hoc lituò canente Jo. Merito proindè delictum THOMAS, septicollis Romæ, orbis amor, Religionis Ara, sapientiæ delubrum, moderationis domicilium, sedes fortitudinis, verbo: Angelus in carne appellari meruit, quia quæ divisa beatos efficiunt, collecta tenet. Honor THOMAS Dominici Ordinis, gemma Eruditorum, Doctorum corona, verus inter mortales Angelus. Huic si contraire Zoile ambis, revolve præmissas, jamq; tantam proportionem habens, è quantitate discreta metire Angelum. Sed quid aio Angelum? plus habet Angelò THOMAS, in hoc quippè statu Angelos, manus constituit Potentis, ad hunc statum virtus evexit infirmi. Ergo jam quis quis es, in recti judicij libra bilance; posset ne ille esse homo, qui nec humanæ attigit medium naturæ. Frustra jam itaq; jactabunda minaces acuis dentes malitia, & contrà Angelum, humanos audes effrænare sensus, quis enim THOMAM negabit Angelum? aut saltem prædicamentò humanæ comprehendere affirmabit substantiæ, cui & genus speciesq; repugnat, quæ pluribus possit inesse. Enim verò hunc unum ad lucem produxit Lucina, cui concessò primò negavit natura secundum. Ast fatis impellitur dictio, negatq; etiam ultra terminalem excurrere metam. Heu luctuosam spectate scenam! date lachrymas, AA: ubi miseri ad dolorum spectacula evocamur, ubi connexa cuiq; naturæ vinculo, soluta in omne nefas soror, solvit suo unionem nexu, rumpitq; fædera, dum vitæ connectitur. Huc huc mentes, animos, oculosq; convertite A. A., jam sæviunt minaci fragore

Ciclopea tela, ut Angelum convincant. Invidæ tam gloriæ quàm vitæ fauciunt *THOMAM*, lethali vulnere fata, ac si sat vixisset ad gloriâ, qui primò incapit vitam. Heu nullo deflenda funera sensu! heu flebile damnum! Atro jam sœpia vestire colore, luge piaculum, probitatis læsô candore. O grande sat doloris argumentum! sed quomodo ducendum in filo, dum filum vitæ, atrox rumpit Libitina, quomodo heroica, heroicô occinentur carmine facta, dum inevitabili cæde ponens Lachesis cæsuras, sat jam ad doloris profluvia liquidas, vertit in mutas. Scandere quidem adhuc possem, laudum carmina *THOMÆ*, *TE Fama canet cantuq, imponet Olympo!* sed periculum in saltu pallida minatur Erinis. Ita est, nec purpuræ distant procul à tinea, nec Tyriô rubentes murice Dinastæ, procul à pallore, quem mors ossæ causat. Rara pupilla, quæ expers sit caliginis, rari soles, quos mæsta non adumbret ecclýpsis. Sed parce jam dolori Parcarum attrita sævitiâ, parce inquam; mæroris liturâ, literaria delimita suada. Terge madentes Niobe pupillas, viliora tantum ingenia rapit, capitq; angulus, publicum amat celsa indoles, hinc quia angustus augustæ menti, superfuit orbis, æternitati capiendum hiccè commisit. Nec tamen potuit mori Angelus, quem virtus Angelica reddidit immortalem. Quamvis ergo tellure relicta, sidereos iterum, petijt virtus fugitiva recessus, non mirum: petijt astra, a strorum Incola, inter astra, quia inter illustrissima Domûs magnæ stemmata natus, quibus tot primæ magnitudinis, soli innixa splendentia sidera solo, quot fixa polo. Aureas Pactoli, fulgidasq; Tagi arenas, astris utpotè fulgentior calcavit ipsis, ne in chalybem recrudescerent. Angelicus Doctor, quia Angelicè docuit, doctrinâ Angelicâ, supra cælos evolavit, quæ cælestes Intelligentiæ, pridem audire cupiebant. Sprenens has, mortalitatis thermas, candore notabilis ipso, agit jam sponsalia, gyraq; cælos, Sol in Virgine, faventiores portendit successus Doctorali suô annulô, faustiorẽ Polycratẽ, orbi spondendo fortunam. Michælem se probat nunc in virtute, dum animi fortitudine supra fata evectus, ita è Christianitatis polo Hæreticæ potentiæ exturbavit Dracones, ut ne quidem locus inveniat. Compescuit ignivomum anguicomæ Nemesis furorem, immarcidam exportavit Daphnidem, pacemq; terris & astris reddidit almam. Adornavit Hic Seraphinus, victricibus Orthodoxam fidem coronis, quas ignitô reportavit ense. Grandescit jam, in tantum augusta Elogij Tui materies, *THOMA Divinissime*, ut si eâ vellem reducere in Tomos, atomi sunt minutæ; aut si resumere valerent Cynæ, oris quamvis in sua fecunditate latissimi, incularet angustias. Ergonè immensum gloriæ, & altum toto orbe sese diffundentis famæ, paginæ exiguô margine arctabo? absit. Deficiunt in eloquentiæ pelago, jam pro acu, acumina, Schinothenici pro rudentibus funes, pro classibus, classica desunt Oratorum. Decrescit Porphyrii arbor, & quæ solas quondâ germinavit adoras; nunc marcescit in triumphalẽ *THOMÆ* ponenda colossus, nè, utpotè sterilis, Angeli succidatur ense. Extimescit Sorbona, nè Thomisticô absorbeatur encomiô. Pavet acutior stylus victore in campu prodire gressu, dum illicô Hyacinthina pro *Thoma* præstô Sagitta. Pertimescit audentior conceptus, ferox dum latrat Dominici Catulus; ne cædente adustus face, recedat confusus. Ergo jã solus tantum Eremiticus Latex, suô infra paginarum margines, exundat profluvio, quia solus gloriæ excedis limites. Accinguntur ad currum famæ tuæ *Thoma Divinissime* Thebæi Leones, sublime ad æthera contendunt attollere nomen, ut sic facilius, nō quidẽ portent, sed portentur ab Angelo. Rebdat echo, de Paulino Luco dulci suffusa fonte Peripathos, sequitur adhuc oratoris gradationibus inclinatus ad vota *MARIÆ* Collis, cui admixtus Eremiticus Ales, ceu à Sole tanto denigratus, quamvis non festivè, festinè tamen, occidit acroamata Corvus, cui nidu in Confirmatione Regulæ struxisti, Ordinis Paulini Promotor Gratosissime, hic pro jubilante de corde, ut quondam in Latio salve, stratis jam palmis evolat ad pedes, vocalẽ, toti prædicaturus D. *THOMÆ* Orbi famam, quem nunc Portentum naturæ quia Angelum in carne DIXI.

Ad majorem DEI Gloriam.

ASSERTIONES PHILOSOPHICÆ

MENTI ANGELICI PRÆCEPTORIS

Accommodæ

1ma.

Logica est Virtus Intellectualis disponens Intellectum ad optimum, secundum quamlibet sui partem, nimirum Analyticam, Topicam, & Sophisticam.

2da.

Et sicut est Scientia rigorosa, ita & Ars propriè, & simpliciter talis, non quidem ex parte materiæ dirigibilis, sed ex parte rationis dirigentis.

3tia.

Nequit esse simul speculativa & practica, unde est tantum simpliciter speculativa.

4ta.

Ad Scientias materiales nullatenus necessaria.

5ta.

Ad scientias verò formaliter tales, tam in statu perfecto, sive totales, quàm in statu imperfecto sive partiales consequendas, absolutâ necessitate requisita.

6ta.

Quinimò in actus aliarum scientiarum quò ad Formam syllogisticam influ-
it effectivè, sed licèt aliæ Scientiæ utantur Logicâ, nequeunt tamen dici Logi-
ca in recto, sed solum in obliquo.

7ma.

Qui habet habitum Logicæ docentis, eo ipso possidet & habitum utentis, quia habitus isti sunt inseparabiles realiter, nisi distinguuntur ratione ratiocinatâ.

8va.

Formale Objectum Logicæ, benè docent Thomistæ, esse Ens rationis, quod dari qui negat, eo ipso illud facit.

9na.

Probabilior Sententia est horum Thomistarum, qui dicunt Deum posse face-
re Entia rationis, non quidem assertivè, sed repræsentativè, sive eminentiori,
ac perfectiori modò.

10.

Essentia autè Entis rationis, non in denominatione extrinseca, sed in eo cõ-
sistit formaliter, quod est impossibile cognitum, sive terminans cognitionem.

II.

Solæ intentiones Objectivæ sunt Entia rationis.

12.

Distinctio non consistit in negatione identitatis, sed quælibet res positiva per suamet propriam entitatem distinguitur ab altera.

13.

Dantur præcisiones Objectivæ, inter Gradus Metaphysicos; quarum fundamentum est, distinctio virtualis intrinseca *Thomistica*, Formalis autem ex natura rei vulgò *Scotistica*, est implicatoria, uti & Modalis ex-cogitata à Recentioribus, è Schola Angelica eliminatur.

14.

Præter Universale fundamentale Physicum, non datur aliud à parte rei, sive illud sit Logicum, sive Metaphysicum.

15.

Quoniam Intellectus Divinus nequeat præscindere objective, ideò nec potest facere Universale, benè tamen Angelicus.

16.

Et si natura fiat materialiter & Metaphysicè Universalis, per actum abstractivum, formaliter tamen & Logicè haud evadit Universalis, nisi per actum comparativum simplicem, non verò compositum.

17.

Universale in actuali prædicatione, retinet suam Universalitatem.

18.

Prædicabilia sunt tantum 5, & non plura, adeoq; Vniversale ut sic adæquatè dividitur in Genus, Speciem, Differentiam, Proprium & Accidens.

19.

Genus Metaphysicè acceptum non potest salvari in unica specie, si plures sint impossibiles, species autem Metaphysicè sumpta benè potest salvari in unico individuo, implicantibus pluribus,

20.

Natura specifica Angeli vg. Urielis, etià inadæquatè à nobis concepta, suppositâ repugnantia plurium Individuorū, solò numerò distinctorū nequit fieri Logicè & positivè Universalis, & prædicabilis de multis, etià secundum rationē tantum.

21.

Prædicamenta sunt 10. attamen DEUS T. O. M. non ponitur in prædicamento Substantiæ.

22.

Relatio prædicamentalis, realiter distinguitur à suo fundamento & termino.

23.

Omnis Relatio, tam mutua, quàm non mutua, formaliter terminatur, ad aliquid absolutum.

24.

Eadem numerò propositio, quæ supponitur semel vera, non potest transire in falsam, nec de falsa in veram.

25.

Propositionum contradictoriarum de futuro contingenti, neutra est determinatè vera, vel determinatè falsa, ante Decretum DEI, quia pro illo statu, in quo Divina Voluntas concipitur adhuc nullum formasse Decretum, neutra habet Objectum determinatè futurum.

Syllogismus *Logicè sumptus* essentialiter consistit in duabus præmissis & conclusione simul; *Physicè verò spectatus* in sola conclusione.

27.

Intellectus positò assensu præmissarum necessitatur ad assensum conclusionis, utraq; necessitate, scilicet tam quò ad specificationem, quàm quò ad exercitium.

28.

Actus opinionis & scientiæ, de eodem formaliter Obiecto, secundum idē, & in eodem subiecto, non possunt esse simul, idem tenendū etiam de habitibus.

29.

An autem Fides possit stare cum scientia? resolutio hujus propriè ad Theologos spectat, interea tenemus negativè.

30.

Principia rerum naturalium in fieri, sunt tria, *Materia, forma, & privatio*, in facto esse sunt tantum duo, videlicet *materia & forma*.

31.

Privatio tamen, non est principium constitutivum, sed terminativum.

32.

Datur in rerum natura, *Materia ima*, hæcenus à Peripateticis (exceptò Scotpen) defensa.

33.

Quæ ita est pura potentia, ut nullum Actum, etiam *entitativum*; (quem excogitarunt Scotistæ & Recentiores) includat.

34.

Hæc Materia nullam ex se habet existentiam propriam, sed existit existentia formæ & compositi.

35.

Unde etiam de Potentia DEI absoluta, *materia ima*. nequit existere sine omni forma.

36.

Materia sublunaris appetit omnes formas appetitu innato, hocce æquali, scilicet non magis perfectiores, quàm imperfectiores.

37.

Ast formas corruptas, aut semel habitas, non appetit naturaliter.

38.

Est incorruptibilis ac ingenerabilis.

39.

Omnes Formæ substantiales materiales mixtorum genitorum educuntur de potentia materiæ.

40.

Anima Rationalis est independens à materia in esse, fieri, & conservari, proinde non educitur è potentia materiæ, sed immediatè creatur à DEO.

41.

Certiùs est Formas Calorum & Elementorum in ima sui productione fuisse concreatas materiæ.

42.

Non solum naturaliter, verum etiam supernaturaliter, fieri nequit, ut plures formæ substantiales totales, simul & semel, informant eadē numero materiā.

43.

Pariter implicatorium est, ut una Forma substantialis, simul informet duas materias.

44.

Uti non datur Forma corporeitatis, ita repugnant & formæ partiales substantiales.

45.

Suppositis dispositionibus, & actione unitiva, materia & forma uniuntur immediate formaliter seipsis, adeoque unio non est aliquid ab extremis distinctum.

46.

Totum Physicum non distinguitur realiter à suis partibus simul sumptis & unitis, distinguitur tamen ratione ratiocinata.

47.

DEUS Creaturis inferre non potest violentiam Moralem, sed neque Physicam, si agat ut Motor Universalis, bene autem, si agat ut Motor particularis.

48.

Ars Chymica verum aurum efficere nequit. Rationem dat Angelicus Doctor in 2. dist: 7ma. quæst: 3. a. 1. ad 5um. ubi loquitur: *Quadam Forma substantiales sunt, quas nullo modo Ars inducere potest, quia propria activa & passiva invenire non potest, sed in his potest aliquid simile facere, sicut Alchimista faciunt, aliquid simile auro, sed tamen non faciunt verum aurum, quia forma substantialis auri non est per calorem ignis, quod utuntur Alchimista, sed per illum solis in loco determinato, ubi riget virtus mineralis, & ideo tale aurum non habet operationem, consequentem speciem.*

Soli DEO Honor & Gloria.

